

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 25 czerwca 2019 r.

RIO – II – 601/17/2019

Pan Mariusz Antoniak

Dyrektor

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

ul. Piłsudskiego 9

22 - 300 Krasnystaw

Szanowny Panie Dyrektorze

W dniach od 1 do 12 kwietnia 2019 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie w zakresie rachunkowości oraz realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 16 maja 2019 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. *Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:*
 - *nieokreśleniu stawek amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,*
 - *nieokreśleniu zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi,*
 - *nieokreśleniu sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych,*
 - *nieprawidłowym określeniu zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – str. 2 - 3, 8 protokołu.*

Dokonać zmian w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości przez:

- *określenie stawek amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,*

- określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
- jednoznaczne określenie sposobu (techniki) prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- ustalenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), mając na uwadze przepisy § 7 ust. 1 i § 20 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia.

2. *Niewykazywanie – w zestawieniach obrotów i sald kont księgi głównej – sald kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych – str. 3 protokołu.*

Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej sporządzać zgodnie z przepisami art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

3. *Nieujmowanie – na kontach rozrachunkowych – operacji poprzedzających płatność wydatków – str. 4 protokołu.*

Ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

4. *Przypadki niezachowania systematyki zapisów przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych – str. 5, 8 i 9 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje związane z zakupem żywności oraz jej wydaniem na potrzeby przygotowania posiłków:

- zakup produktów spożywczych:

Wn 310 „Materiały”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- zapłata za fakturę:
 - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
- wydanie z magazynu produktów spożywczych na potrzeby przygotowania posiłków:
 - Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”,
 - Ma 310 „Materiały”;
- b) operacje związane z wypłatą świadczeń za wykonywanie przez osoby bezrobotne prac społecznie użytecznych oraz ich refundacją otrzymaną z Powiatowego Urzędu Pracy:
 - naliczenie świadczeń:
 - Wn właściwe konto zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” – w części niepodlegającej refundacji,
 - Wn 240 „Pozostałe rozrachunki” (konto rozrachunków z Powiatowym Urzędem Pracy) – w części podlegającej refundacji,
 - Ma 240 „Pozostałe rozrachunki” (konta szczegółowe rozrachunków z osobami bezrobotnymi),
 - wypłata świadczeń:
 - Wn 240 „Pozostałe rozrachunki” (konta szczegółowe rozrachunków z osobami bezrobotnymi),
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - refundacja wydatków przez Powiatowy Urząd Pracy:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - Ma 240 „Pozostałe rozrachunki” (konto rozrachunków z Powiatowym Urzędem Pracy)ujmując jako dochód Ośrodka lub zmniejszenie wydatków i kosztów – na podstawie polecenia księgowania (PK), pamiętając o obowiązku dokonywania zapisów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zasadę czystości obrotów, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.;
- c) operacje związane z refundacją wydatków poniesionych przez pracowników:
 - pobranie z rachunku bankowego do kasy jednostki środków na realizację wydatków budżetowych ujmować:
 - Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - wpływ gotówki do kasy:
 - Wn 101 „Kasa”,
 - Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,

- naliczenie zobowiązań wobec pracowników (na podstawie przedłożonych faktur):
Wn właściwe konto zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”,
Ma 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

- wypłata gotówki pracownikom:
Wn 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
Ma 101 „Kasa”,

pamiętając o obowiązku zamieszczania na dowodach księgowych podpisu osoby, której wypłacono gotówkę z kasy oraz datę tej operacji, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o rachunkowości;

- d) odsetki od należności (w tym z tytułu funduszu alimentacyjnego) ujmować w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału, zgodnie z przepisami § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. zapisami:

- Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
Ma 750 „Przychody finansowe”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

5. *Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2018 r. – wszystkich kosztów obciążających w tym roku jednostkę (na kwotę 583,40 zł) – str. 5 - 6 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty, dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

6. *Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji składników majątku, w tym:*

- *prowadzenie – od 2019 r. – ewidencji analitycznej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programu komputerowego niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości (arkusz kalkulacyjny Excel),*
- *prowadzenie ewidencji środków trwałych bez podziału na podgrupy i rodzaje,*
- *nieujęcie w księgach rachunkowych wartości gruntów otrzymanych w trwały zarząd,*
- *dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego,*
- *niesporządzenie zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych pozostałych środków trwałych (co najmniej od 2014 r).,*
- *ujęcie na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” kosztów zakupu rocznych licencji na korzystanie z oprogramowania – str. 6 - 8 protokołu.*

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera, zapewnić trwałość dokonanych w nich zapisów, automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenie obrotów lub sald oraz stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 oraz art. 23 ust. 1 i 5 ustawy o rachunkowości.

Środki trwale klasyfikować do właściwej grupy, podgrupy i rodzaju, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649 z późn. zm.).

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, sporządzać zestawienie sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujmować składniki majątku, o których mowa w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Ująć w księgach rachunkowych jednostki wartość gruntów otrzymanych w trwałe zarząd, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

7. *Niezgodność salda konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” z prowadzoną do niego ewidencją analityczną (w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej odpowiednio o 35.978,91 zł i 7.830,18 zł) – str. 9 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Wpływ wyegzekwowanych przez organ egzekucyjny należności ujmować w księgach rachunkowych (ewidencji analitycznej dłużnika) pod datą ich spłaty, z jednoczesnym ujęciem tej kwoty jako należności od organu egzekucyjnego, a ich wpływ od tego organu – pod datą wpływu na rachunek bankowy jednostki, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 tej ustawy.

8. *Nieprzeprowadzenie, co najmniej od 2012 r., spisu z natury środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011 „Środki trwałe”. Nierozliczenie różnic między stanem rzeczywistym i ewidencyjnym pozostałych środków trwałych, stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2016 r. – str. 10 - 11 protokołu.*

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać inwentaryzację środków trwałych w drodze spisu z natury, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że określony w tych przepisach termin i częstotliwość inwentaryzacji środków trwałych uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację nieruchomości zaliczonych do środków trwałych oraz inwestycji, jak też znajdujących się na terenie strzeżonym innych środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie, przeprowadzono raz w ciągu 4 lat, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 3 pkt 3 tej ustawy.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, natomiast ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 powołanej ustawy.

Środki trwałe ujmować w księgach rachunkowych na właściwych kontach, tj. 011 „Środki trwałe” lub 013 „Pozostałe środki trwałe” – zgodnie z ustaleniami zakładowego planu kont i zasadami ich funkcjonowania określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. – według ich wartości początkowej, w związku z przepisami art. 28 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe ujmować według wartości określonej w decyzji organu, na podstawie której je otrzymano, w związku z przepisami § 6 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., a w przypadku braku tej wartości – dokonywać ich wyceny, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

9. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2018 r., polegające na:*
- *wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-27S – danych w zakresie dochodów i należności w części należnej budżetowi miasta (z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i opłat z tytułu specjalistycznych usług opiekuńczych – w § 2360),*
 - *sporządzeniu dwóch odrębnych sprawozdań Rb-27ZZ - w zakresie nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych oraz pozostałych dochodów,*
 - *wypełnieniu – w sprawozdaniu Rb-27ZZ – kolumny 7 „Dochody wykonane potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego” – str. 12 - 13 protokołu.*

Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego wykazywać, na podstawie prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ

„Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz 109 z późn. zm.) i § 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

W sprawozdaniu tym nie wypełniać kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 6 cytowanej „Instrukcji...”.

Sporządzać jedno sprawozdanie Rb-27ZZ zawierające wszystkie (odpowiednie) dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 i 2 cytowanego rozporządzenia.

10. *Wykazanie – w bilansie za 2018 r. – należności krótkoterminowych (z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego i odsetek) – jako długoterminowe – str. 14 protokołu.*

Należności, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywać w bilansie jako należności krótkoterminowe, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Burmistrz Krasnegostawu

